

Karel IV.
(1316-1378)

- doba Karla IV. - výjimečná
- Karel IV. českým králem i německým císařem, Čechy zapojeny do vrcholné evropské politiky
- politické vazby na **Německo a Francii**
- kontakt s evropskými kulturními trendy - **gotika** (srov. chrám sv. Víta, Karlštejn,...)
- klidné období bez válek
- **1348 - založení Karlovy univerzity - nejstarší ve střední Evropě**

- syn Jana Lucemburského a Elišky Přemyslovny (sestry Václava III.)
- pokřtěn jako Václav (odkaz na přemyslovskou tradici)
- dětství v Čechách poznamenáno spory mezi rodiči (pobyt na hradech Loket, Křivoklát, vliv Viléma Zajíce z Valdeka)
- v 7 letech poslán otcem do Paříže - podnětné prostředí, vzdělání, kontakty, svatba s Blankou z Valois

- **1333** - poslán do Čech v zastoupení Jana Lucemburského, titul **markrabě moravský**
- Čechy rozvrácené, zaostalé, královský majetek zadlužený a zanedbaný - Karel IV. se snažil zjednat nápravu
- **1344** - pražské biskupství povýšeno na arcibiskupství
(první arcibiskupové - **Arnošt z Pardubic, Jan Očko z Vlašimi**)
- současně položen základní kámen **Chrámu svatého Víta** - podle vzoru francouzských katedrál, **Matyáš z Arrasu, Petr Parlér**

- po smrti Jana Lucemburského v bitvě u **Kresčaku 1346** - Karel IV. českým králem (nové korunovační klenoty - **svatováclavská koruna**)
- zavedl nový název státu - **země Koruny české** (Čechy, Morava, Slezsko, Horní a Dolní Lužice)
- **1348 - založení UK** - 4 fakulty (svobodných umění, lékařská, teologická, právnická), Karolinum, mezinárodní prestiž
- **Nové Město pražské** (převaha českého obyvatelstva, řemeslníci, obchodníci), **Karlův most (1357)**, **Hradčany, Karlštejn,...**

- **1355** - v Římě korunován na císaře sv. říše římské
- **1356** - Zlatá bula Karla IV. - ke zvolení německého panovníka stačí prostá většina volitelů, český král - první mezi světskými kurfiřty
- zemřel 1378 v Praze

- manželky a děti :
- Blanka z Valois
- Anna Falcká
- Anna Svídnická - syn Václav IV.
- Alžběta Pomořanská - synové Zikmund Lucemburský, Jan Zhořelecký